

The background is a dark, textured surface featuring a central, glowing lightbulb. The lightbulb is surrounded by vibrant, abstract paint splashes and brushstrokes in various colors including blue, red, yellow, green, and pink. The overall effect is one of creative energy and innovation.

Nove mogućnosti financiranja projekata

*The road to success is always under construction
(Lily Tomlin)*

Inovativni
financijski
instrumenti u
javnom
menadžmentu

Osnovni pojmovi

Vrste izvora financiranja

- Tradicionalni
- Alternativni

Skupno financiranje

- Vrste skupnog financiranja
 - Sudionici projekta
 - Inicijator projekta
 - Podržavatelji projekta
 - Posrednik
- Modeli Skupnog financiranja
- Platforme Skupnog financiranja

Tradicionalni izvori financiranja

- Vlastita sredstva poduzeća
- Uštedevina
- Obitelj/prijatelji
- Krediti banaka
- Leasing
- Financiranje od strane:
 - Kupaca
 - Dobavljača
- Poticaji

Alternativni izvori financiranja

- Mikro krediti
- Fundraising
- Franšize
- Dionički fondovi
- Financiranje dugova
- Vladine subvencije
- Faktoring
- Skupno financiranje
 - Ulaganja poslovnih anđela
 - Financiranje od strane fondova rizičnog kapitala
 - Kampanje skupnog financiranja (Crowdfunding kampanje)
- Rizični kapital
 - skupno financiranje bilježi najveći rast u odnosu na druge alternativne načine financiranja

Pristup financijama

- brojnost projekata
 - inovativni/kreativni
 - rizični/neizvjesni
- upitnost u tradicionalnim izvorima financiranja
 - alternativni izvori financiranja?
 - dostupnost alternativnih izvora financiranja?
- skupno financiranje (Crowdfunding)
 - jedan od najpovoljnijih načina financiranja **novih projekata**
 - mogućnost pristupanja velikom broju zainteresiranih investitora (podržavatelja)
 - ne stvaraju se dodatne obveze poduzeća
 - smanjen tereta za daljnje poslovanje poduzeća (Smoljak, 2014.)

Pristup financijama u kulturi

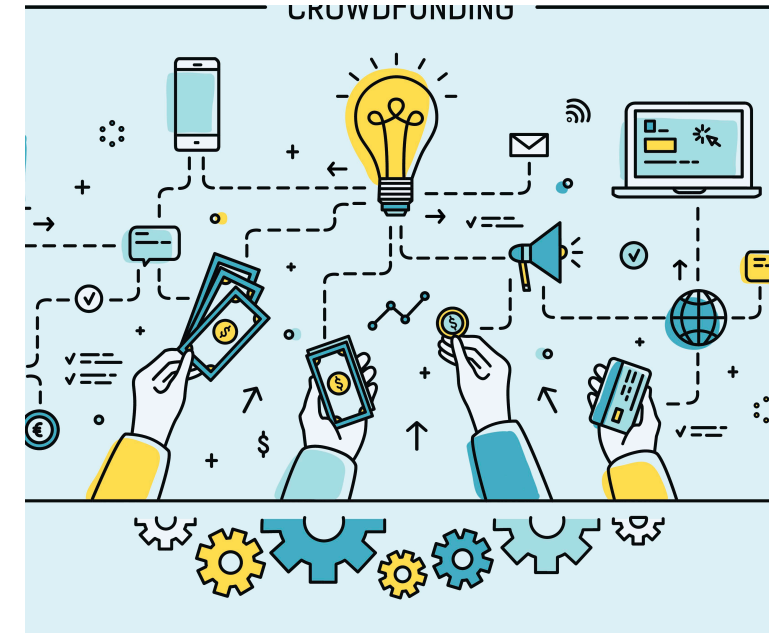
- Smanjenje javnog sufinanciranja kulturnih događanja/projekata/organizacija
- Povećana konkurencija unutar kulturnog sektora

Skupno financiranje

Crowdfunding

Gužva!

CROWD + FUNDING

Razlike u pristupu financiranja

TRADITIONAL FUNDING

Large amounts from one,
or a few, sources

CROWDFUNDING

Many small sums from
a large group of individuals

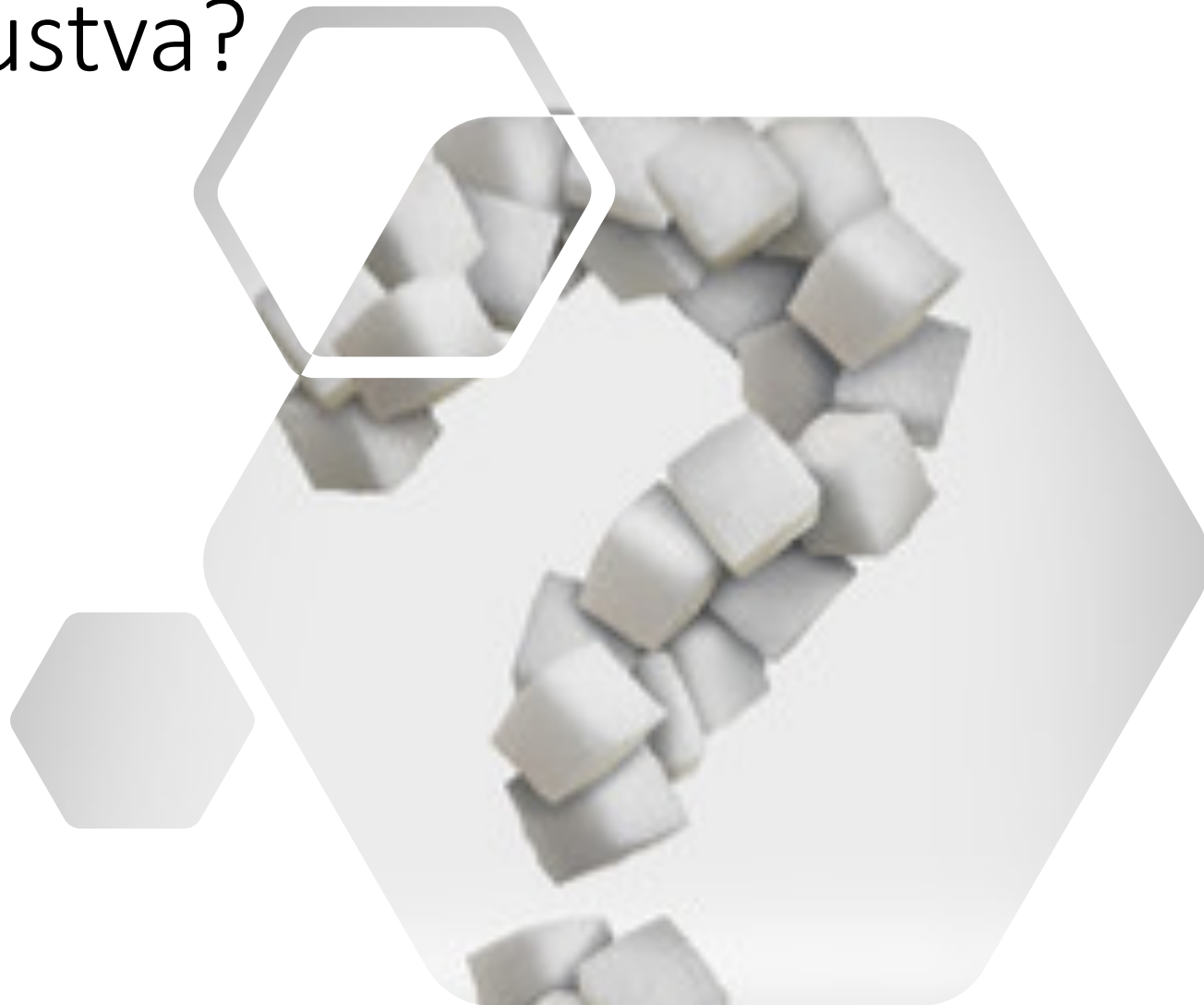
Crowdfunding

- Skupno financiranje
- Financiranje projekata, ideja proizvoda
 - Ulaganjem od strane skupine pojedinaca
- Otvoreni poziv za:
 - Prikupljanje financijskih sredstava u obliku:
 - Donacije
 - Zamjena za budući proizvod
 - Drugi oblik nagrade
 - Podrška inicijativi posebne namjene (projektu)

Definicije SKUPNOG FINANCIRANJA

- Schwienbacher i Larralde (2010)
 - Otvoreni javni poziv, najčešće putem interneta, za pružanje financijske podrške u zamjenu za neki oblik nagrade i/ili glasačkih prava
- Mollick (2014)
 - Napori poduzetnika pojedinaca ili skupina (kulturnih, socijalnih i profitnih) koje poduzimaju da financiraju svoje pothvate potičući na ulaganje relativno male financijske doprinose velikog broja pojedinaca koristeći Internet bez standardnih financijskih posrednika
- Hafner (2017)
 - proces u kojem se od javnost traži financijska podrška za pokretanje kreativnog projekta ili poduzeća

Vaša dosadašnja iskustva?

Često se koristi za:

- Testiranje koncepta projekta
- Povratnu informaciju
- Promociju i marketing
- Istraživanje tržišta
- Okupljanje / izgradnju zajednice
- Međunarodnu prepoznatljivost
- Aktivnosti u zajednici
 - Okuplja zajednicu
- Procjenu vrijednosti projekta
- Ponavljanje sličnih uspješnih kampanja
- Povećanu komunikaciju investitora i inicijatora projekta

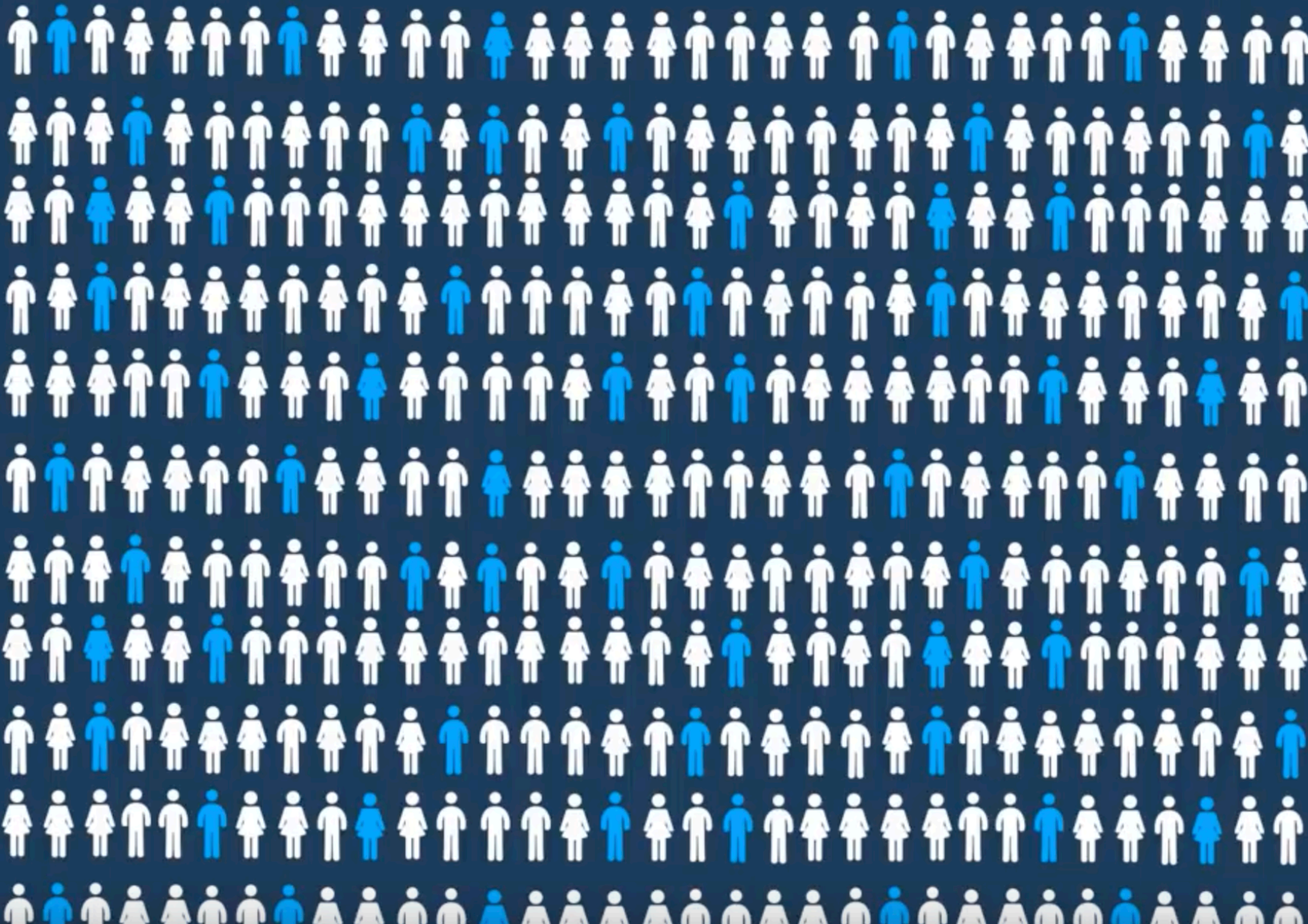
Početcí Skupnog
financiranja

Povijest Skupnog financiranja

- Kip Slobode (1886.)
- djelomično financiran skupnim financiranjem
 - nedostajalo \$ 100.000 za dovršetak
 - guverner New Yorka odbio platiti gradskim novcem
- Joseph Pulitzer, američki novinar i publicist objavio poziv za skupno financiranje u novinama *The New York World*
- rezultat:
 - 5 mjeseci
 - \$ 101.091
 - 160.000 donatora
 - 3/4 donacija bilo je manje od \$1
 - donatori: građani, poduzeća, djeca, političari...

Snaga „mase”

100% FUNDED

Povijest Skupnog financiranja

1713.

- **Alexander Pope**
 - Za prijevod grčke poezije zatražio je od pojedinaca plog od dvije zlatne gvineje
 - Zahvala: bilježenje zahvale u prvim izdanjima knjige

1783.

- **Wolfgang Amadeus Mozart**
 - želio je izvesti u Bečkoj koncertnoj dvorani tri skladbe te je objavio poziv za podršku, zauzvrat ponudivši rukopise svima koji će ga podržati
 - Mozart nije uspio u prvome pokušaju

1784.

- 176 osoba doniralo je dovoljno novca
- Mozart im je zahvalio svojim rukopisima

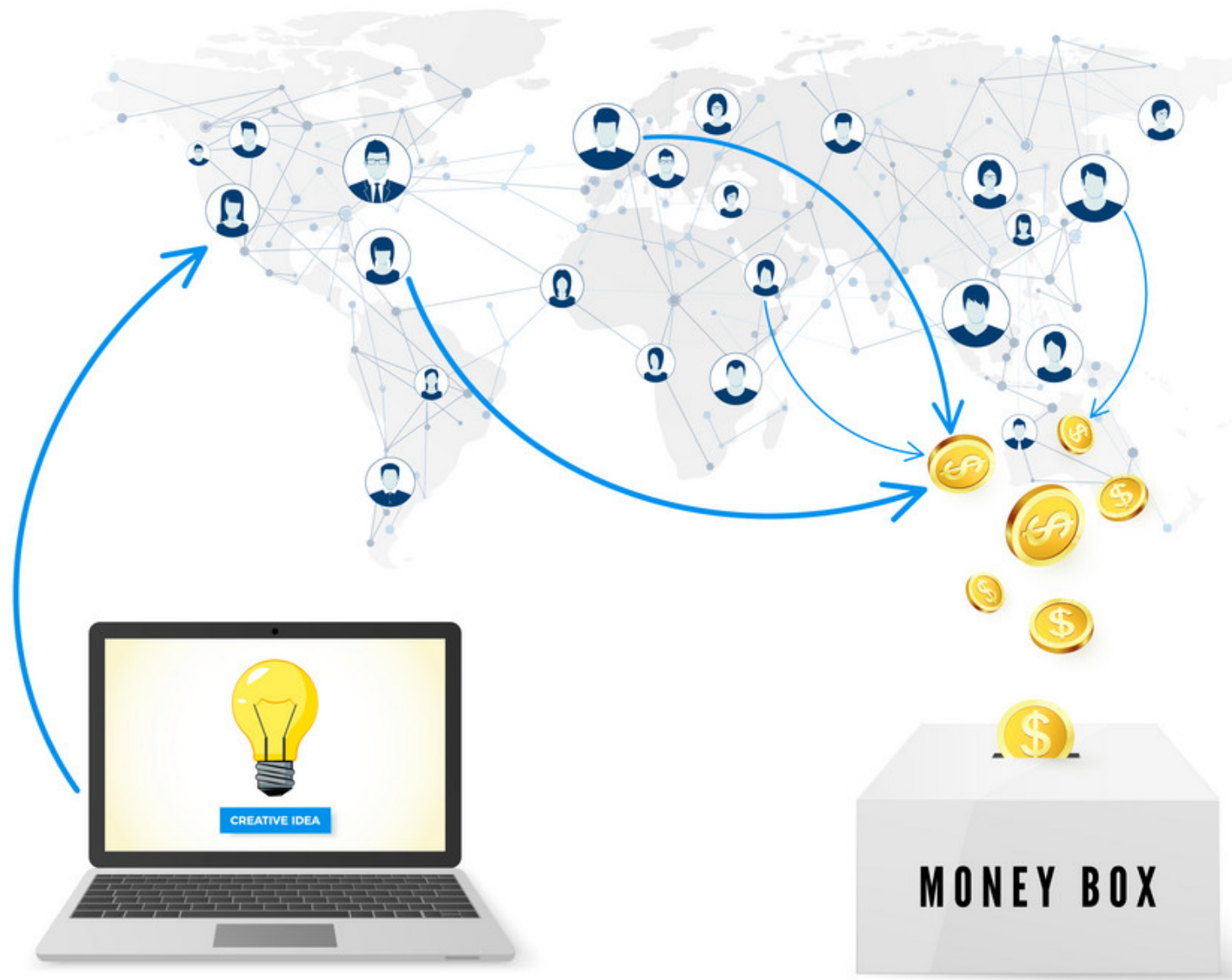
Popularizacija Skupnog financiranja

- **Muhammad Yunus (2006. primio Nobelovu nagradu za mir)**
- Začetnik mikrofinanciranja i mikrokreditiranja
 - utemeljitelj koncepta mikrokredita, kreditnih linija za siromašne koji ne zadovoljavaju uvjete za klasične kredite.
- 1976. godine osniva Grameen banku za zajmove siromašnim stanovnicima Bangladeša
 - Rad na ekonomskom i socijalnom razvoju najsiromašnijih
 - Banka je izdala više od 5,1 milijarde dolara za oko 5,3 milijuna stanovnika Bangladeša
 - Banka koristi sistem "solidarnih skupina"
 - Farmeri u Indiji pokreću prve poduzetničke korake

Nedostatak
izvora
financiranja

Razvoj www i
društvenih
medija

Mogućnost
komunikacije s
velikim brojem
pojedinaца

Danas – brojne svjetske platforme

2009.

2008.

Kickstarter	Indiegogo	GoFundMe	Fundable	Crowdcube	GoGetFunding
Patreon	Crowdfunder	CircleUp	AngelList	RocketHub	DonorsChoose
Crowdfunder UK	FundRazr	Companisto	Campfire	Milaap	Crowdo
CrowdPlus	Modian	DemoHour	Alibaba	Jingdong	Suning

+1000...